

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

เป็นการตรวจสอบสมรรถนะของเทศบาลตำบลปากน้ำท่าเรือ ที่จะช่วยบ่งบอกจุดแข็งที่จะใช้ประโยชน์และจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไข เพื่อสามารถกำหนดกลยุทธ์การพัฒนา โดยประเมินศักยภาพของทรัพยากรสมรรถนะในการใช้ทรัพยากร ตำแหน่งในการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั่วไปและการพัฒนาองค์การว่ามีส่วนดี ส่วนเสีย ความเข้มแข็ง ความอ่อนแอ ศักยภาพ ข้อจำกัด ภายในหน่วยงาน สรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths : S)

๑. เทศบาลตำบลปากน้ำท่าเรือเป็นเทศบาลขนาดเล็กทำให้สายการบังคับบัญชาไม่มาก
๒. มีหน่วยงานของรัฐและสถานศึกษาร่วมสนับสนุนการพัฒนาในท้องถิ่น เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียนบ้านหินช้าง อุทยานแห่งชาติลำน้ำกระบุรี ท่าเทียบเรือเอนกประสงค์ ประภาคารเฉลิมพระเกียรติ กรมศุลกากร เป็นต้น ทำให้มีการจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน ส่งผลให้สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพจากความร่วมมือของหน่วยงานดังกล่าว
๓. การคมนาคมสะดวก เนื่องจากเทศบาลตำบลปากน้ำท่าเรือ ตั้งห่างจากเมืองระนองเพียง ๘ กิโลเมตร ทำให้การเดินทางสะดวกรวดเร็ว
๔. มีความอิสระในการบริหารงบประมาณ จัดเก็บรายได้ และได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จึงสามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณได้อย่างเต็มที่

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

๑. ประชาชนส่วนใหญ่ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานของรัฐเข้าไปสนับสนุน
๒. ขาดการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลจากประชาชนในชุมชน
๓. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
๔. ขาดบุคลากรในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน มีแต่พนักงานจ้างทำหน้าที่ปฏิบัติงาน ทำให้การตัดสินใจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
๕. ไม่มีกองการศึกษา และกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องฝากงานไว้ที่สำนักปลัด
๖. ไม่มีสวนสาธารณะเพื่อประชาชนในชุมชนได้ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๗. ไม่มีผู้อำนวยการกองช่าง ประกอบกับกองช่างมีพนักงานเทศบาล ๒ คน ซึ่งน้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการศึกษาตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อประเมินโอกาสและอุปสรรค ว่ามีสภาพเช่นไร ที่มีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ประเทศ จังหวัด และอำเภอ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อท้องถิ่นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

โอกาส (Opportunities : O)

๑. ชุมชนเกิดการรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อชุมชนเข้มแข็ง
๒. ประชาชนในชุมชนมีการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลมากขึ้น
๓. การได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงทุกชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ เพื่อความอยู่ดี มีสุข ของประชาชนในชุมชน

๔. ที่ดินหลังโรงเรียนบ้านหินช้างมอบให้เทศบาลตำบลปากน้ำท่าเรือ เทศบาลสามารถดำเนินการปรับปรุงพื้นที่เพื่อก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น ลานกีฬา เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้ใช้ประโยชน์พักผ่อนหย่อนใจ และการออกกำลังกาย ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงต่อไป
๕. พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพทำให้สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย เช่น อาชีพประมง เกษตรกรรม
๖. มีตัวแทนของประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ ในการรับแจ้ง และนำเสนอข้อมูลของปัญหาและความต้องการของประชาชน เข้าสู่ระบบวางแผนพัฒนา
๗. มีความอิสระในการบริหารงบประมาณ จัดเก็บรายได้ และได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จึงสามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณได้อย่างเต็มที่
๘. มีภูมิประเทศทางธรรมชาติที่สวยงาม ภูมิอากาศดี พร้อมทั้งจะได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
๙. มีท่าเรือเอนกประสงค์ที่พร้อมในการรองรับในการขนส่งสินค้าทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้าน

อุปสรรค (Threats : T)

๑. งบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนมีจำกัด ทำให้การดำเนินโครงการไม่สามารถทำตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด รวมถึงโครงการที่เกินศักยภาพของงบประมาณ ทำให้ต้องสรรหาแหล่งงบประมาณจากภายนอก เช่น งบจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง
๒. ประชาชนไม่เข้าใจระเบียบกฎหมาย การมีข้อจำกัดด้านกฎหมาย รวมถึงกฎหมายที่ซ้ำซ้อนหรือเป้าหมายการทำงานไม่ชัดเจนระบบการรายงานซ้ำซ้อนทำให้ไม่มีโอกาสทำงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างจริงจัง
๓. หน่วยงานภายนอกได้รับเงินอุดหนุนไปแล้วไม่รายงานผลการดำเนินโครงการ และงบประมาณที่เหลือใช้หรือใช้หมดให้เทศบาลทราบ

ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่สำคัญ โดยสามารถแบ่งสภาพปัญหาของเขตพื้นที่ ที่รับผิดชอบและความต้องการของประชาชน ออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหา

- ๑.๑ ถนนและทางเท้าอยู่ในสภาพชำรุดและเป็นหลุมเป็นบ่อ ร้านค้าวางของล้นออกมาบนพื้นทางเท้าและถนนทำให้การสัญจรไปมาไม่สะดวกเท่าที่ควร
- ๑.๒ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราชพัสดุและป่าชายเลน ปัจจุบันไม่เหลือสภาพป่ากลายเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหาเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน , ปัญหาการบริหารงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก โดยเฉพาะเรื่องการควบคุมการก่อสร้าง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารภายในเขตเทศบาลตำบล ปัญหาการจัดระบบสาธารณสุขภาค สาธารณูปการต้องใช้ระยะเวลาในการขอใช้พื้นที่ให้ดำเนินการนานพอสมควร บางครั้งทำให้ไม่ทันกับความต้องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
- ๑.๓ ในพื้นที่บางแห่งไฟฟ้าสาธารณะยังไม่เพียงพอ บางแห่งชำรุด ประชาชนไม่สะดวกในการสัญจรไปมาในยามค่ำคืน และเป็นช่องทางให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้ง่าย
- ๑.๔ ปัญหาน้ำท่วม โดยเฉพาะหมู่ที่ ๑ บ้านปากคลอง เนื่องจากคุระบายน้ำมีไม่เพียงพอและคับแคบ บางแห่งยังมีการระบายน้ำไม่ต่อเนื่อง ไหลไม่ทัน

๑.๕ การสัญจรของยานพาหนะบางช่วงโดยเฉพาะเขตหมู่ที่ ๑ บ้านปากคลอง มีรถบรรทุกและรถประจำทางวิ่งตลอด การจราจรจะติดขัดในช่วงเช้าของแต่ละวัน ส่วนหนึ่งมาจากการจัดระบบจราจรไม่เหมาะสม รวมทั้งผู้ขับขี่ไม่เคารพกฎจราจร

๑.๖ ในช่วงฤดูแล้งที่ฝนทิ้งช่วงจะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและการเกษตรเป็นประจำทุกปี ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากประชาชนเข้าไปบุกรุกแผ้วถางป่าทำให้พื้นที่ต้นน้ำถูกทำลายและไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำที่สามารถใช้ได้ตลอดปี

ความต้องการ

๑.๑ ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางการคมนาคม ทุกหมู่บ้านให้อยู่ในสภาพที่ดี

๑.๒ ก่อสร้างคุระบายน้ำ ทางเดินเท้า และสะพานในพื้นที่ที่จำเป็นและได้มาตรฐาน

๑.๓ จัดให้มีการติดตั้งบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ และประปา ให้ทั่วถึง

๑.๔ ต้องการมีเอกสิทธิ์ในที่ดิน เนื่องจากปัจจุบันได้ถูกทำลายลงจนไม่หลงเหลือสภาพป่ากลายเป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยแทน

๑.๕ ต้องการให้จัดให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านค้าที่วางของล้ำออกมาบนพื้นทางเท้า

๑.๖ ต้องการให้มีการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สามารถใช้ได้ทั้งปี

๒. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา

๒.๑ รายได้ไม่เพียงพอ เนื่องจากผลผลิตด้านการเกษตร การปศุสัตว์และการประมง มีน้อยและราคาตกต่ำการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรม และการลงทุนในธุรกิจต่างๆ ขาดความต่อเนื่อง

๒.๒ ปัญหาสภาพพื้นที่ ทำให้ยากต่อการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งข้อจำกัดด้านงบประมาณและไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๒.๓ เนื่องจากสภาพพื้นที่ติดชายฝั่งอาชีพหลักของประชาชนส่วนใหญ่คือ ประมงเพียงอย่างเดียว สภาพพื้นที่ไม่สามารถทำการเกษตร เพาะปลูก หรือเลี้ยงสัตว์ได้อย่างเต็มที่เมื่อหมดฤดูการประมง ทำให้เป็นปัญหาในเรื่องของการสร้างอาชีพเสริม

ความต้องการ

๒.๑ ให้มีการสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพ และอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๒.๒ ต้องการให้มีการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๓. ปัญหาด้านสังคม

สภาพปัญหา

๓.๑ พื้นที่โดยส่วนใหญ่ติดกับประเทศพม่า ทำให้แรงงานต่างด้าวจำนวนมาก เข้ามาเป็นลูกจ้าง ประกอบอาชีพการประมงและใช้แรงงานอื่นๆ ซึ่งแรงงานเหล่านี้มักจะมีปัญหาอยู่เสมอ เช่น การลักขโมยทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโรคติดต่อร้ายแรง เช่น โรคเอดส์ ปัญหายาเสพติด ฯลฯ

๓.๒ ขาดสถานที่ออกกำลังกายสำหรับประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน

๓.๓ การติดยาเสพติดของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป

๓.๔ ผู้ด้อยโอกาส คนชรา และคนพิการ ยังไม่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐเท่าที่ควร

ความต้องการ

๓.๑ ต้องการให้เข้มงวดเรื่องแรงงานพม่า เนื่องจากก่อให้เกิดปัญหาตามมาในหลายเรื่องโดยเฉพาะโรคเอดส์และเรื่องความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย, ป้องกันและผลักดันแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

- ๓.๒ จัดให้มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายและพักผ่อนเช่น ลานกีฬา สวนสาธารณะ สวนสุขภาพ
- ๓.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดต่างๆ
- ๓.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกหมู่บ้านเป็นเขตปลอดยาเสพติด
- ๓.๕ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ
- ๓.๖ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

๔. ปัญหาด้านการเมืองการบริหาร

สภาพปัญหา

๔.๑ พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของตำบลปากน้ำจะอยู่ในความดูแลของหลายหน่วยงาน เช่น ธารักษ์ องค์การสะพานปลา ป่าไม้ ไม่มีที่สาธารณประโยชน์ เป็นของหน่วยงานเอง ดังนั้น การที่จะทำโครงการเป็นไปด้วยความล่าช้า เพราะต้องรอให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่อนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ ซึ่งบางครั้ง ก็ไม่ทันกับปัญหาความเดือดร้อนและระยะเวลาในการกำหนดให้ใช้งบประมาณจากส่วนกลาง

๔.๒ ปัญหาการบริหาร และปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำเนื่องจากบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการและเครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอและไม่สามารถจะจัดซื้อในจำนวนมากๆ ได้ เนื่องจาก

๔.๓ ปัญหาสถานที่จัดเก็บไม่มี ในบางครั้งจึงทำให้การปฏิบัติงานไม่สะดวกรวดเร็ว

๔.๔ ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความสนใจ ในเรื่องการเมืองและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

๔.๖ องค์กรภาคเอกชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

ความต้องการ

๔.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเมือง การเลือกตั้งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ จัดให้มีกระจายข่าว เสียงตามสาย หรือศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้าน

๔.๓ ให้มีการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มองค์กรเอกชนอย่างต่อเนื่อง

๔.๔ ต้องการให้ผู้บริหาร ลงพื้นที่บ่อยครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๔.๕ ต้องการการแก้ไขปัญหที่รวดเร็วทันต่อความเดือดร้อนของประชาชน

๕. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพปัญหา

๕.๑ ประชาชนขาดจิตสำนึกในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๒ การทิ้งขยะมูลฝอยลงในคู คลอง

๕.๓ สภาพแวดล้อมบางแห่งเป็นพิษ เช่น น้ำเสียและกลิ่นเหม็นจากโรงงานอุตสาหกรรม ฝุ่นละออง

๕.๔ การจัดเก็บยังไม่มีการเก็บขยะที่เป็นมาตรฐานทำให้มีขยะตกค้างและไม่มีการแยกประเภทขยะมูลฝอย

ความต้องการ

๕.๑ สร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๒ เพิ่มการให้บริการด้านการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓ บำบัดและฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๕.๔ ต้องการมีรถบรรทุกขยะ และสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง

๕.๕ ต้องการให้กวาดชั้นโรงงานเกี่ยวกับเรื่องกลิ่นเหม็น และน้ำเสีย

๖. ปัญหาด้านการสาธารณสุข

สภาพปัญหา

- ๖.๑ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสาธารณสุขขั้นมูลฐาน
- ๖.๒ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว เช่น โรคเท้าช้าง โรคอหิวาตกโรค ฯลฯ
- ๖.๓ การแพร่ระบาดและการป้องกันโรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า ฯลฯ
- ๖.๔ การให้บริการสุขภาพของผู้สูงอายุ เด็ก สตรี และคนพิการ ยังไม่ทั่วถึง
- ๖.๕ การบริการของสถานอนามัยในพื้นที่ที่ยังไม่มีทั่วถึงและเพียงพอ เนื่องจากข้อจำกัดด้านบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ และข้อจำกัดด้านงบประมาณ

ความต้องการ

- ๖.๑ จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่และฝึกอบรมความรู้ด้านสาธารณสุขขั้นมูลฐาน
- ๖.๒ ควบคุมโรคติดต่อที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว และโรคติดต่อที่โดยแมลง
- ๖.๓ ให้มีการดูแลสุขภาพและสงเคราะห์ ผู้สูงอายุ เด็ก สตรี และคนพิการ

๗. ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สภาพปัญหา

- ๗.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษายังไม่ทั่วถึง
- ๗.๒ การส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้านนับถือศาสนาแตกต่างกัน

ความต้องการ

- ๗.๑ ให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชน
- ๗.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มากขึ้น
- ๗.๓ ฟื้นฟูและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น